

Iben Røstbjærg Kullberg

PSYKIATRIVEJLEDER

Munke Bjergby, den 25. september 2020

FOLKETINGET
ATT. MEDLEMMERNE AF SOCIAL OG INDENRIGSUDVALGET

HENVENDELSE OG SPØRGSMÅL VEDR. DEN PSYKISKE FUNKTIONSEVNE EFTER DEN SOCIALE LOVGIVNING

Kære medlemmer af Folketingets Social og Indenrigsudvalg,

Jeg har længe undret mig over, hvordan det er muligt at ingen politikere igennem de mere end 20 år som den sociale lovgivning har eksisteret, at ingen har rejst spørgsmål om, hvorfor der til loven ikke er en vejledning, som er koncentreret omkring den psykiske funktionsevne.

En vejledning er en guide, som fortæller, hvordan kommunerne skal udrede og afklare den psykiske eller fysiske funktionsevne og borgerens hjælpebehov på baggrund af faktuelle og/eller lægelige oplysninger.

Der er omkring 13 forskellige vejledninger til den sociale lovgivning. Men alle handler om, hvordan kommunerne skal behandle den fysiske funktionsevne med undtagelse af en enkelt sætning, som konkret er målrettet den psykiske funktionsevne.

Jeg mener, at der er et behov for, at loven på lige fod med den fysiske funktionsevne har en konkret vejledning, som beskriver, hvordan kommunerne tilgår og behandlinger ansøgninger om nødvendig hjælp og støtte til mennesker med psykiske lidelser.

Jeg mener desuden, at den manglende vejledning kan have en afgørende indflydelse på, om mennesker med psykiske lidelser får den nødvendige støtte og hjælp de har brug for til at få den daglige tilværelse til at fungere.

Mit spørgsmål til udvalgets medlemmer er derfor, om man vil arbejde for, at der bliver udarbejdet en vejledning til den sociale lovgivning for den psykiske funktionsevne.

I en tid, hvor der er fokus på, og arbejdes med en ny plan for psykiatrien, finder jeg, at det er væsentligt at socialpsykiatrien også kommer i fokus.

Jeg er selv sindslidelser - PTSD og angst og depression -, som følge af en psykisk skade efter arbejdsulykke (ikke anerkendt).

Jeg er tidligere kommunal sagsbehandler, som har sat sig ind i den sociale lovgivning. Desuden har jeg en faglig uddannelse (diplom-niveau) som psykiatrivejleder.

Jeg anser mig selv til at være kvalificeret til at kunne foretage en konkret og individuel faglig vurdering af den sindslidendes tilstand og situation. Herunder at være i stand til at pege på, hvilke former for hjælp og støtte, som kan afhjælpe og begrænse konsekvenserne af min nedsatte funktionsevne mest muligt.

Jeg har nu kæmpet med min kommune (Sorø Kommune) igennem de sidste godt otte år om at få den nødvendige støtte og hjælp efter den sociale lovgivning, jeg har behov for i min daglige tilværelse.

Udover, at der mangler en vejledning til den psykiske funktionsevne. Der er det også min erfaring med sagsbehandlingen af min hjælpebehov, at kommunen ikke har den nødvendige ekspertise (relevante fagprofessionelle), som gør dem i stand til at behandler sager med en psykisk funktionsevne på baggrund af et psykisk grundlag.

Jeg selv har igennem årene fået min ansøgninger om støtte og hjælp til mine hjælpebehov behandlet af enten fysioterapeuter, eller ergoterapeuter, som udelukkende har sin ekspertise inden for den fysiske funktionsevne. Og jeg er aldrig blevet sendt til udredning hos en person med den nødvendige ekspertise.

Den manglende ekspertise kommer til udtryk i de beskrivelser og vurderinger af funktionsevnen, som kommunen udarbejder. Og hvor det tydeligt fremgår, at kommunen ikke ved, hvordan de skal bruge, eller hvad de skal stille op med det psykiske grundlag (psykiatriske lægelige oplysninger).

Et eksempel herpå er, at jeg har flere gange ansøgt om støtte til befordring og transport, hvor kommunen på baggrund af lægelige oplysninger i årevis har haft kendskab til, at jeg som følge af min PTSD og angst, ikke kan benytte offentlige transportmidler, uanset støtte.

På trods af de faktuelle lægelige oplysninger ender kommunen alligevel altid med en afgørelse, at jeg sagtens kan benytte offentlige transportmidler, og jeg får afslag på støtte til mit hjælpebehov.

Jeg står så også nu i en situation, som jeg selv mener bunder i, at kommunen mangler den nødvendige ekspertise på det psykiske område, at kommunen har udtømt den sociale lovgivning for muligheder, som kan afhjælpe og begrænse konsekvenserne af min nedsatte psykiske funktionsevne.

Ja, jeg kan anke en afgørelse, og det gør jeg også. Men jeg har samme oplevelse med Ankestyrelsen, at de ligeledes i forhold til den psykiske funktionsevne, mangler den nødvendige ekspertise til at kunne behandle sager med sindslidelser.

Dog har Ankestyrelsen i de senere klagesager, hjemvist sagen til ny behandling hos kommunen.

Sluttelig nu hvor jeg er i gang med at skrive, vil jeg gerne sætte fokus på borgernes retssikkerhed.

Borgerens retssikkerhed siger, at kommunen skal undersøge og behandle enhver ansøgning om støtte og hjælp til et hjælpebehov, som følge af en nedsat funktionsevne ud fra alle de muligheder, som findes i den sociale lovgivning. Og deraf sætte ind med en samlet indsats.

Et eksempel herpå er den før nævnte situation omkring offentlige transportmidler, hvor jeg flere gange har ansøgt om støtte til køb af bil, og fået afslag på den konkrete ydelse, og fået afslag. Men kommunen har derefter ikke undersøgt om der var andre muligheder i loven for at kunne dække mit behov for befordring og transport.

Retssikkerheden siger også, at kommunen ikke kan give afslag på hjælp efter den sociale lovgivning med henvisning til anden lovgivning, uden, at kommunen forinden har afklaret, at borgeren faktisk også kan få hjælpen efter den henviste anden lovgivning.

Et eksempel herpå er, at kommunen har en tendens til at henvise til, at borgeren kan ansøge om enkeltydelser efter Lov om en aktiv socialpolitik (LAS § 82). Men har ikke forinden afklaret om borgeren også kan få hjælp efter denne lov.

På den baggrund er det væsentligt at have for øje at hjælp efter LAS § 82 ikke beror på borgerens nedsatte funktionsevne, som det er efter den sociale lovgivning. Men på betingelser, som tager udgangspunkt i borgerens økonomi.

Jeg mener derfor, at det er nødvendigt at præcisere over for kommunerne, at de overholder de gældende regler. Og skal leve op til kompensationsprincippet om, at de skal yde borgeren den nødvendige støtte og hjælp i dagligdagen, som kan afhjælpe og begrænse konsekvenserne af borgerens nedsatte funktionsevne.

Jeg håber, at udvalgte vil se på ovenstående problematik. Særligt i forhold til at få udfærdiget en vejledning som giver konkrete retningslinjer for, hvordan kommunerne udrede og behandle den psykiske funktionsevne, og hjælpebehov hos mennesker med sindslidelser.

Jeg ser frem til at høre nærmere snarest.

Med venlig hilsen
Iben Røstbjærg Kullberg